

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
HUNGARIAN CENTRAL STATISTICAL OFFICE

KUTATÁS ÉS FEJLESZTÉS
(Előzetes adatok)

RESEARCH AND DEVELOPMENT
(Preliminary data)

2002

BUDAPEST, 2003

© KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL, 2003
© HUNGARIAN CENTRAL STATISTICAL OFFICE, 2003

Készült – *Compiled by:*
a KSH Életszínvonal- és emberierőforrás-statisztikai főosztályának
Kultúrstatistikai osztályán – *Living Standards and Human
Resources Statistics Department, Cultural Statistics Section of HCSO*

Főosztályvezető – *Head of Department:*
dr. Lakatos Judit

Osztályvezető – *Head of Section:*
Janák Katalin

Összeállították – *Contributors:*
Borbás Margit
Borosné Huber Anikó
Miskolczi Katalin
dr. Szunyogh Zsuzsanna

Másodlagos publikálás csak a forrás megjelölésével történhet!
A kiadvány kialakítása egyedi, annak tördelési, grafikai, elrendezési és megjelenési
megoldásai a KSH tulajdonát képezik. Ezek átvétele, alkalmazása esetén
a KSH engedélyét kell kérni.

*Any secondary publication is allowed only by the indication of source.
All rights concerning the layout graphics and design work of this publication
are reserved for HCSO. Any kind of reproduction of
them have to be approved by HCSO.*

A kiadvány megrendelhető – *This publication can be ordered:*
KSH Marketingosztályán – *HCSO, Marketing Section,*
1024 Budapest II., Keleti Károly u. 5–7.
Telefon: 345-6570 – *Phone: (36-1) 345-6550*
Fax: (36-1) 345-6699
E-mail: marketing.ksh@office.ksh.hu

A kiadvány megvásárolható – *This publication can be purchased:*
KSH Statisztikai Szakkönyvesbolt – *Statistical Bookshop*
1024 Budapest II., Keleti Károly u. 10.
Telefon – *Phone: (36-1) 212-4348,*
valamint a KSH megyei igazgatóságain – *and at the county directorates of the HCSO*

Információs szolgálat – *Information section:*
Telefon – *Phone: (36-1) 345-6789; Fax: (36-1) 345-6788*

Internet: <http://www.ksh.hu>

Tartalom

Contents

I. ÖSSZEFOGLALÁS	5
SUMMARY	6
II. TÁBLÁZATOK	
TABLES	7
1. A kutató-fejlesztő helyek főbb adatai	
Principal data of R&D units	7
2. A kutatás, kísérleti fejlesztés főbb arányai	
Main ratios of R&D	8
3. A kutató-fejlesztő helyek létszáma szervezeti típusok szerint	
Personnel of R&D units by type of organizations	9
4. A kutatási, kísérleti fejlesztési ráfordítások	
R&D expenditure	10
5. A K+F ráfordításai tevékenységtípusok szerint	
R&D expenditure by types of activity	10
6. A kutatási, kísérleti fejlesztési ráfordítások pénzügyi forrásai	
R&D expenditure by financial sources	11
7. A kutató-fejlesztő helyek K+F ráfordításai szervezeti típusok szerint, 2002	
R&D expenditure by type of organizations, 2002	12
8. A Magyar Tudományos Akadémia kutató-fejlesztő intézeteinek adatai, 2002	
Data of R&D institutions of Hungarian Academy of Sciences, 2002	13
III. FOGALMAK ÉS MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK	15
METHODOLOGY	16

Jelmagyarázat – Explanation of symbols

- a megfigyelt statisztikai adat nem fordult elő
non-occurrence
- .. az adat nem ismeretes
not available
- x a mutató nem értelmezhető
not applicable
- 0 a mutató értéke olyan kicsi, hogy kerekítve zérust ad
less than half of unit

I. ÖSSZEFOGLALÁS

A kutatási-fejlesztési tevékenység ráfordításai Magyarországon 2002-ben meghaladták a 171 milliárd Ft-ot, ami folyó áron számítva közel 22%-os növekedést jelent, ezzel a GDP-hez viszonyított aránya meghaladta az egy százalékot.

A 2421 kutatóhely 3,6%-kal több az előző évihez képest. A növekedés nagyobbik része a felsőoktatási és a vállalkezési kutatóhelyek körében következett be, ezek száma egyaránt 37-37 kutatóhellyel bővült, de a kutatóintézetek és egyéb költségvetési kutatóhelyek száma is 10-zel emelkedett.

2002-ben K+F tevékenységgel összesen – teljes munkaidejű dolgozókra átszámítva – 698 fővel többen foglalkoztak, mint egy évvel korábban. A kutatói létszám tovább bővült, de a segédszemélyzet létszámának nagyobb arányú növekedése következtében a 100 kutatóra jutó segédszemélyzet száma 3%-kal több lett.

Az összes K+F ráfordítás több mint egyötöddel nőtt egy év alatt, azonban a változás eltérő mértékű volt az egyes szektorokban: a vállalkozások 7,8%-kal, a felsőoktatási kutatóhelyek közel 19%-kal költöttek többet, mint 2001-ben. A kutatóintézeteknél és az egyéb kutatóhelyeken volt a legnagyobb a növekedés 2002-ben (54,8%). A ráfordításokon belül a beruházások értéke meghaladta a 26 milliárd Ft-ot, a közel 10%-os emelkedés jelentősen elmaradt az előző két év kiemelkedő beruházási növekedéséhez képest. Ez annak a következménye, hogy az összes beruházáson belül döntő részarányt képviselő vállalkezési szektor a 2001-es értéknek csak a 83,7%-át költötte beruházásra. 2002-ben a kutatóintézeteknél és egyéb költségvetési kutatóhelyeknél ugrásszerű növekedés tapasztalható a K+F beruházások terén is, 54,3%-kal többet fordítottak e célra, mint az elmúlt évben. A felsőoktatásban is tovább emelkedett a K+F célú felhalmozás (38,3%-kal).

A kutatás, fejlesztés forrásainak összetétele kis mértékben módosult. A kutatási tevékenység közel 88%-át továbbra is az állami költségvetés és a vállalkozások finanszírozták, ezen belül a költségvetés részaránya nőtt, a vállalkozásoké csökkent. A költségvetési forrás növekedését segítette, hogy az elkülönült K+F alapokból (KMüFA, NKFP, OTKA) jóval többet fordítottak kutatásra, fejlesztésre, mint egy évvel korábban. 2002-ben a nemzetközi források részesedése alig több mint egy százalékponttal nőtt, az egyéb hazai forrásoké pedig hasonló mértékben csökkent.

A kutatás-fejlesztésen belül a kísérleti fejlesztési tevékenység részaránya (36,6%) a tavalyihoz képest is tovább mérséklődött, ám 2002-ben nem az alapkutatások, hanem az alkalmazott kutatások javára.

A kutatóhelyeken belül 2002-ben az MTA intézeteinek a létszámból való részesedése kedvezőbb mint 2001-ben volt, de a K+F ráfordítás tekintetében helyzetük kissé romlott.

SUMMARY

Key data on scientific research and experimental development in 2002 and changes since the last year:

- total R&D expenditure was 171 billion HUF (2001: 141 billion HUF),*
- total R&D expenditure as percentage of GDP was 1,01 per cent (2001: 0,94 per cent)*

Main R&D indicators in 2002:

- 2421 R&D units.*
- 23 640 full-time equivalent persons were employed
of which 14 936 scientists and engineers,
8 704 other R&D personnel.*
- The distribution of expenditure by sources was the following:*

<i>state budget</i>	<i>58,5%</i>
<i>enterprises</i>	<i>29,7%</i>
<i>foreign sources</i>	<i>10,4%</i>
- The distribution of expenditure by types of activity was the following:*

<i>scientific research</i>	<i>63,4%</i>
<i>experimental development</i>	<i>36,6%</i>
- Capital expenditure was 26,1 billion HUF,
of which instruments and equipment 19,3 billion HUF,
buildings 4,7 billion HUF.*

II. TÁBLÁZATOK TABLES

1. A kutató-fejlesztő helyek főbb adatai Principal data of R&D units

Év <i>Year</i>	Kutató-fejlesztő helyek – R&D units						A kutatás, kísérleti fejlesztés ráfordításai összesen ^{a) b)} <i>R & D expenditure, total ^{a) b)}</i>
	száma <i>number</i>	átszámított létszáma <i>calculated staff number (FTE)</i>	ebből – of which:		kutatási, kísérleti fejlesztési ráfordítá- sai ^{a)} <i>expenditure of R&D^{a)}</i>	ebből: beruházások <i>of which: capital expenditure</i>	
			tudományos kutató, fejlesztő <i>scientists and engineers</i>	kutatási, fejlesztési segéd- személyzet <i>technicians</i>			
fő – persons			milliárd Ft – billion HUF				
1991	1 257	29 397	14 471	8 903	23,4	2,2	27,1
1992	1 287	24 192	12 311	7 152	26,4	3,4	31,6
1993	1 380	22 609	11 818	6 003	28,6	3,6	35,3
1994	1 401	22 008	11 752	5 922	36,0	4,7	40,3
1995	1 442	19 585	10 499	5 207	39,7	4,7	42,3
1996	1 461	19 776	10 408	5 114	44,4	5,3	46,0
1997	1 680	20 758	11 154	5 205	57,2	8,1	63,6
1998	1 725	20 315	11 731	4 907	67,6	11,4	71,2
1999	1 887	21 329	12 579	5 037	74,2	12,7	78,2
2000	2 020	23 534	14 406	5 166	99,5	18,2	105,4
2001	2 337	22 942	14 666	4 752	128,9	23,7	140,6
2002	2 421	23 640	14 936	4 915	160,0	26,1	171,2
Az előző év százalékában <i>As percentage of the previous year</i>							
1996	101,3	101,0	99,1	98,2	111,7	113,2	108,8
1997	115,0	105,0	107,2	101,8	128,9	152,8	138,3
1998	102,7	97,9	105,2	94,3	118,3	139,8	111,9
1999	109,4	105,0	107,2	102,6	109,7	111,7	107,9
2000	106,6	110,2	114,3	102,5	134,1	142,7	134,7
2001	115,5	97,4	101,8	91,9	129,5	130,2	133,4
2002	103,6	103,0	101,8	103,4	124,1	109,9	121,7

a) Nem tartalmazza a kapcsolódó tevékenységek (termelés, szolgáltatások) ráfordításait. Ezek összege 2001-ben 5,6 milliárd, 2002-ben 3,8 milliárd Ft volt. – *Excluding the expenditure on other activities (production, services). The amount of these was 5,6 billion HUF in 2001, and 3,8 billion HUF in 2002.*

b) Tartalmazza a Központi Műszaki Fejlesztési Alapprogramból /KMŰFA-ból/ és a Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programból /NKFP-ból/ a megfigyelt kutató-fejlesztő helyeken kívül felhasznált összegeket, továbbá a tudományos fokozattal rendelkezők tiszteletdíjára, illetménykiegészítésére, az ösztöndíjasok illetményére költségvetési forrásból kifizetett összegeket. – *Including the amounts used outside the R & D units from Central Technological Development Fund /KMŰFA/ and from National Program for R & D /NKFP/, and the honorarium, salary complements of scientific degree, moreover, the amounts of state scientific scholarship.*

2. A kutatás, kísérleti fejlesztés főbb arányai

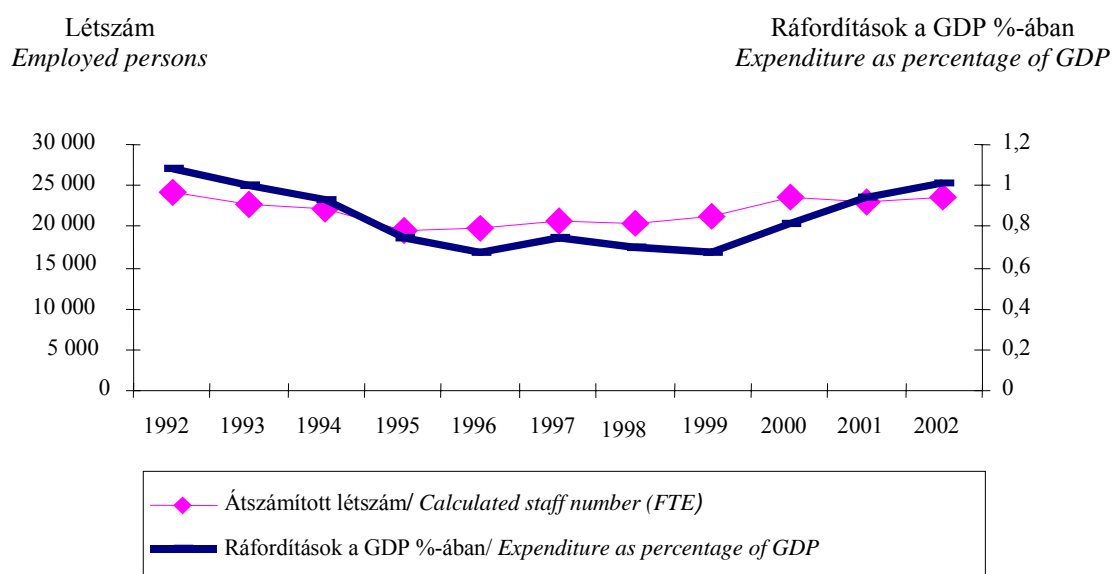
Main ratios of R&D

Év <i>Year</i>	A kutató-fejlesztő helyek létszáma ^{a)} a foglalkoztatottak %-ában <i>Personnel ^{a)} of R&D units as percentage of employed</i>	Ráfordítások ^{b)} a bruttó hazai termék %-ában <i>Expenditure ^{b)} as percentage of GDP</i>
1991	0,63	1,09
1992	0,57	1,08
1993	0,58	1,00
1994	0,59	0,93
1995	0,54	0,75
1996	0,55	0,67
1997	0,57	0,74
1998	0,56	0,70
1999	0,56	0,68
2000	0,61	0,82
2001	0,59	0,94
2002	0,61	1,01

- a) A kutató-fejlesztő munkára fordított idő arányában teljes munkaidejű dolgozókra átszámított létszám alapján számolva. – *Full-time equivalent (FTE).*
- b) Lásd az 1. tábla a) és b) megjegyzéseit. – *See remarks a) and b) below table 1.*

A tudományos kutatásban foglalkoztatottak létszáma és a kutatási, fejlesztési ráfordítások a GDP %-ában

Number of employed persons in R&D and expenditure as percentage of GDP

3. A kutató-fejlesztő helyek létszáma szervezeti típusok szerint
Personnel of R&D units by type of organizations

Megnevezés <i>Denomination</i>	Kutató- fejlesztő intézet és egyéb kutatóhely <i>R&D institutes and other research units</i>	Felső- oktatási kutatóhely <i>R&D units of higher education</i>	Vállalkozási kutató- fejlesztő hely <i>R&D units of enterprises</i>	2002-ben összesen <i>Total in 2002</i>	
				fő <i>persons</i>	a 2001. év %- ában <i>as percentage of 2001</i>

Tényleges létszám
Actual staff number

Tudományos kutató, fejlesztő <i>Scientists and engineers</i>	5 735	18 569	5 374	29 678	104,7
Kutatási-fejlesztési segédszemélyzet <i>Technicians</i>	2 634	3 749	2 553	8 936	110,4
Egyéb fizikai és nem fizikai foglalkozású <i>Others</i>	3 398	5 103	1 491	9 992	108,3
Összesen Total	11 767	27 421	9 418	48 606	106,4
A 2001. évi százalékában <i>As percentage of 2001</i>	112,5	103,3	108,6	106,4	x

Átszámított létszám
Calculated staff number (FTE)

Tudományos kutató, fejlesztő <i>Scientists and engineers</i>	4 622	5 977	4 337	14 936	101,8
Kutatási-fejlesztési segédszemélyzet <i>Technicians</i>	1 875	1 203	1 837	4 915	103,4
Egyéb fizikai és nem fizikai foglalkozású <i>Others</i>	1 482	1 295	1 012	3 789	107,5
Összesen Total	7 979	8 475	7 186	23 640	103,0
A 2001. évi százalékában <i>As percentage of 2001</i>	102,7	100,9	106,0	103,0	x
100 kutatóra, fejlesztőre jutó K+F segédszemélyzet (fő) <i>Number of technicians per 100 scientists and engineers</i>	41	20	42	33	103,1

4. A kutatási, kísérleti fejlesztési ráfordítások* R&D expenditure*

millió Ft – Million HUF

Megnevezés <i>Denomination</i>	1998	1999	2000	2001	2002
Folyó költségek <i>Current expenditures</i>	56 240,3	61 466,4	81 323,6	105 229,7	145 096,9
Beruházás <i>Capital expenditure</i>	11 380,4	12 710,8	18 134,5	23 726,6	26 073,9
Összesen Total	71 186,0	78 188,2	105 354,8	140 605,2	171 170,8

* Lásd az 1. tábla a) és b) megjegyzéseit. – See remarks a) and b) below table 1.

5. A K+F ráfordításai tevékenységtípusok szerint* R&D expenditure by types of activity*

A K+F tevékenység típusa <i>Type of R&D activity</i>	Az összes K+F ráfordítás <i>Total R&D expenditure</i>		Az összes K+F ráfordítás <i>Total R&D expenditure</i>	
	értéke (milliárd Ft) <i>value (billion HUF)</i>	megoszlása (százalék) <i>distribution (%)</i>	értéke (milliárd Ft) <i>value (billion HUF)</i>	megoszlása (százalék) <i>distribution (%)</i>
	2001		2002	
Tudományos kutatás <i>Scientific research</i>	84,6	60,2	108,6	63,4
ebből – of which:				
alapkutatás <i>basic research</i>	45,0	32,0	53,1	31,0
alkalmazott kutatás <i>applied research</i>	39,6	28,2	55,5	32,4
Kísérleti fejlesztés <i>Experimental development</i>	56,0	39,8	62,6	36,6
Összesen ^{a)} Total ^{a)}	140,6	100,0	171,2	100,0

* Számított adatok. – Calculated data.

a) Tartalmazza a Központi Műszaki Fejlesztési Alapprogramból /KMÜFA-ból/ és a Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programból /NKFP-ből/ a megfigyelt kutató-fejlesztő helyeken kívül felhasznált összegeket, továbbá a tudományos fokozattal rendelkezők tiszteletdíjára, illetménykiegészítésére, az ösztöndíjasok illetményére költségvetési forrásból kifizetett összegeket.

Including the amounts used outside the R&D units from Central Technological Development Fund /KMÜFA/ and from National Program for R&D /NKFP/, and the honorarium, salary complements of scientific degree, moreover.

6. A kutatás, fejlesztés ráfordításai pénzügyi források szerint
R&D expenditure total by financial sources

Pénzügyi forrás <i>Financial source</i>	Kutatás, fejlesztés ráfordításai összesen – R&D expenditure total				
	értéke (millió Ft)	megoszlása (százalék)	értéke (millió Ft)	megoszlása (százalék)	2002. év a 2001. évi százalékában 2002 as percentage of 2001
	<i>value (million HUF)</i>	<i>distribution (per cent)</i>	<i>value (million HUF)</i>	<i>distribution (per cent)</i>	
2001		2002			
Vállalkozások ráfordítása <i>Expenditure of enterprises</i>	48 985	34,8	50 837	29,7	103,8
Állami költségvetés a) b) c) <i>State budget a) b) c)</i>	75 386	53,6	100 141	58,5	132,8
Ebből – <i>Of which:</i>					
KMÜFA ^{a)} <i>Central Technological Development Fund^{a)}</i>	8 606	6,1	9 694	5,7	112,6
NKFP ^{c)} <i>Fund National Program for R&D^{c)}</i>	3 171	2,3	8 204	4,8	258,7
OTKA <i>National Scientific Research Fund</i>	4 011	2,9	5 234	3,1	130,5
Egyéb hazai forrás <i>Other domestic source</i>	3 316	2,4	2 426	1,4	73,2
Ebből – <i>Of which:</i>					
pénzintézeti <i>financial institutions</i>	143	0,1	71	0	49,8
alapítványi <i>foundations</i>	607	0,4	414	0,2	68,3
Külföldi, vagy nemzetközi szerv pénzforrása <i>From abroad</i>	12 918	9,2	17 767	10,4	137,5
Összesen Total	140 605	100,0	171 171	100,0	121,7

a) A megfigyelt kutatóhelyeken kívül felhasznált Központi Műszaki Fejlesztési Alapprogram /KMÜFA/ összegével együtt. Ennek értéke 2001-ben 4,1 Mrd Ft, 2002-ben 5,1 Mrd Ft volt.

Including the amounts used outside R&D units from Central Technological Development Fund /KMÜFA/. The amount was 4,1 billion HUF in 2001, and 5,1 billion HUF in 2002.

b) Tartalmazza továbbá a tudományos fokozattal rendelkezők tiszteletdíjára, illetménykiegészítésére, az ösztöndíjasok illetményére költségvetési forrásból kifizetett összegeket (2001-ben 3,3 milliárd Ft, 2002-ben 5,0 milliárd Ft)

Including the amounts of state scientific scholarship and the honorarium, salary complements of scientific degree (The amount was 3,3 billion HUF in 2001, and 5,0 billion HUF in 2002).

c) A megfigyelt kutatóhelyeken kívül felhasznált Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Program /NKFP/ (1,1Mrd Ft) összegével együtt. Ennek értéke 2001-ben 0,5 Mrd Ft, 2002-ben 1,1 Mrd Ft volt.

Including the amounts used outside the R&D units from National Program for R&D /NKFP/ (The amount was 0,5 billion HUF in 2001, and 1,1 billion HUF in 2002).

7. A kutató-fejlesztő helyek K+F ráfordításai szervezeti típusok szerint, 2002
R&D expenditure by type of organizations, 2002

A felhasználás módja <i>Mode of utilization</i>	Kutató-fejlesztő intézet és egyéb kutatóhely <i>R&D institutes and other research units</i>	Felső- oktatási kutatóhely <i>R&D units of higher education</i>	Vállalkozási kutató-fejlesztő hely <i>R&D units of enterprises</i>	Összesen <i>Total</i>
--	--	--	---	------------------------------

Millió Ft-ban
Million HUF

K+F tevékenység költsége <i>Current expenditure</i>	47 363,4	37 535,8	49 018,7	133 917,9
Beruházás <i>Capital expenditure</i>	8 964,5	5 355,9	11 753,5	26 073,9
Ráfordítás összesen <i>Expenditure total</i>	56 327,9	42 891,7	60 772,2	159 991,8

A 2001. év százalékában
As percentage of 2001 data

K+F tevékenység költsége <i>Current expenditure</i>	154,9	116,1	115,8	127,3
Beruházás <i>Capital expenditure</i>	154,3	138,3	83,7	109,9
Ráfordítás összesen <i>Expenditure total</i>	154,8	118,5	107,8	124,1

A beruházásokból
From capital expenditure

Építési beruházás (millió Ft) <i>Buildings (million HUF)</i>	980,2	603,3	3 158,9	4 742,4
Az összesen százalékában <i>As percentage of total</i>	10,9	11,3	26,9	18,2
A műszer- és gépberuházás (millió Ft) <i>Instrument and equipment (million HUF)</i>	7 150,5	4 356,1	7 808,2	19 314,8
Az összesen százalékában <i>As percentage of total</i>	79,8	81,3	66,4	74,1

8. A Magyar Tudományos Akadémia kutató-fejlesztő intézeteinek adatai, 2002
Data of R&D institutions of Hungarian Academy of Sciences, 2002

Tudományági besorolás <i>Branch of science</i>	Kutató-fejlesztő intézetek – <i>R&D institutes</i>					
	száma <i>number</i>	tényleges létszáma <i>actual staff number</i>	ebből tudományos kutató of which <i>scientists</i>	számított létszáma <i>calculated staff number (FTE)</i>	ebből tudományos kutató of which: <i>scientist</i>	K+F ráfordításai ^{a)} (millió Ft) <i>expenditure^{a)} of R&D (million HUF)</i>
Természettudomány <i>Natural science</i>	14	2 177	1 259	2 037	1 234	12 331,1
Műszaki tudomány <i>Engineering and technology</i>	1	328	206	183	154	1 692,2
Orvostudomány <i>Medical science</i>	1	144	61	144	61	1 319,6
Agrártudomány <i>Agricultural sciences</i>	4	452	200	445	200	2 607,7
Társadalomtudomány <i>Social sciences</i>	8	440	335	404	315	2 462,7
Bölcsészettudomány <i>Humanities</i>	9	573	383	564	383	3 089,5
Összesen Total	37	4 114	2 444	3 777	2 347	23 502,8
Az MTA intézeteinek részesedése a kutató-fejlesztő intézetek és az egyéb kutatóhelyek megfelelő adataiból (%) <i>Share of institutions of HAS as percentage of all R&D institutions</i>	25,9	35,0	42,6	47,3	50,1	41,7
Az MTA intézeteinek részesedése az összes kutató-fejlesztő hely megfelelő adataiból (%) <i>Share of institutions of HAS as percentage of all R&D units</i>	1,5	9,0	8,6	16,0	16,0	14,7

a) A kapcsolódó tevékenységek (termelés, szolgáltatások) költségei nélkül.
Excluding the expenditure on other activities (production, service)

III. FOGALMAK ÉS MÓDSZERTANI MEGJEGYZÉSEK

A kutatás, fejlesztés (K+F) tevékenységre szervezett adatgyűjtés – a nemzetközi ajánlásoknak megfelelően – kiterjed mindazon szervezetekre (kutatóintézetek, vállalkozások, egyetemek, főiskolák, illetve az ezekben működő tanszékek, klinikák, laboratóriumok, továbbá költségvetési intézmények), ahol kutatást, fejlesztést végeznek.

Az adatok forrása: a KSH alábbi – a 198/2001. (X.19.) kormányrendelettel elrendelt Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program – adatgyűjtései:

- OSAP 1071/02. sz. jelentés a kutató-fejlesztő intézetek és az egyéb költségvetési kutatóhelyek 2002. évi kutatási, fejlesztési adatairól;
- OSAP 1072/02. sz. jelentés a felsőoktatási kutatóhelyek 2002. évi kutatási, fejlesztési adatairól;
- OSAP 1074/02. sz. jelentés egyes jogi személyiségű vállalkozások 2002. évi kutatási, fejlesztési adatairól.

Kutatás, fejlesztés: minden olyan alkotó jellegű tevékenység, amelynek célja a tudás bővítése, beleértve a természetre, az emberre, a társadalomra és kultúrára vonatkozó ismereteket, ezek felhasználását, új alkalmazási lehetőségek kidolgozását. Típusai: alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés.

Összes létszám: ide tartoznak a **kutatók, fejlesztők**, valamint a kutatást, kísérleti fejlesztést munkájukkal közvetlenül elősegítő kutatási, fejlesztési **segédszemélyzet**, továbbá a munka technikai feltételeit biztosító **egyéb fizika és nem fizikai foglalkozásúak**.

Számított létszám: a teljes munkaidejű dolgozókra átszámított létszám, azaz a foglalkoztatottak kutatásra, fejlesztésre fordított idejének a teljes munkaidőhöz viszonyított arányával súlyozott létszáma.

Ráfordítások: a költségek és a beruházások együttes összege, bármilyen hazai vagy külföldi forrásból származnak is, függetlenül attól, hogy a pénzforrás eredetileg kutatásra, fejlesztésre vagy más célra állt rendelkezésre.

Módszertani forrás: Kutatás és fejlesztés, 2001 (KSH, Budapest, 2002) című kiadvány.

METHODOLOGY

The statistics of research and development (R&D) – in harmony with the international recommendations – is based on the observation of activities of all institutions (research institutes, universities, colleges and departments, clinics, laboratories working in them, and budgetary institutions), where research and experimental development is carried out.

***Data sources:** National Programme for Statistical Data Collection; GR 198/2001. 19. Oct. enacted annually by Governmental Regulation based on Statistical Act (Act XLVI/1993)*

R&D activities:

<i>No</i>	<i>1071/02</i>	<i>for Research institution and other research units</i>
<i>No</i>	<i>1072/02</i>	<i>for Higher education sector</i>
<i>No</i>	<i>1074/02</i>	<i>for Business sector.</i>

***Research and development:** all creative activities, which aim to increase the stock of knowledge, including knowledge of nature, humanity, culture and society and the use of this stock of knowledge to elaborate new applications. Types: basic and applied research and experimental development.*

***Total staff number of R&D units:** scientists and engineers; technicians, R&D assistants promoting directly the research and experimental development, with their work as well as other manual and non-manual workers, providing for working conditions.*

***Calculated staff number** the actual staff number converted to full-time employees, i.e. staff number weighted with the ratio of time spent on actual research and experimental development and the total working hours.*

***Expenditures of R&D units:** the total amount of costs and investments, from any kind of domestic or foreign source and irrespective of the fact, whether the financial source was originally allocated for research, experimental development or for any other purposes.*

Source of methodology: Research and Development, 2001 (HCSO Budapest, 2002).